

Tilføining, og det gjorde det egentlig paa Regnskabsvesenets Begreb; det supplerede, hvad det troede der manglede i Udfastet, idet det afgjorde, det Spørgsmaal, som ogsaa den høitærede Minister selv erkjendte var bleven staaende aabent, og som, naar Loven var kommen ud, efter Udvalgets Mening nødvendigvis maatte foranledige en authentisk Fortolkning, hvad man, naar man er bleven opmærksom derpaa, inden Loven udkommer, helst maa søge at undgaae; og det Supplement, som Udvalget saaledes satte ind, var efter Udvalgets Mening i fuldstændig Overensstemmelse med Forholdets Natur. Men medens saaledes Motivet for Lovudkastet og ligeledes for Udvalgets Supplement ikke var, at enten den ene eller den anden Part — jeg tør vel kalde dem saa — skulde vinde eller tabe, saa saae man dog derfor ikke bort fra de pecuniære Følger, som det kunde eller maatte drage efter sig, og det er i saa Henseende ogsaa blevet bemærket, at det vilde medføre, at til nogle Skolefond vilde der komme til at svares noget Mere, til andre derimod noget Mindre. Dette vil afhænge af Forholdet mellem de vedkommende Skolefonds særlige Indtægter og særlige Udgifter. Hvor der er store, særlige Indtægter, og mindre Udgifter, der vil denne Beregningsmaade medføre nogen Fordeel for Skolefondet; hvor der derimod er mindre Indtægter, og hvor man sør at opnaae et eller andet større Formaal skulde bestemme sig til en større Udgift, der vil det medføre, at Skolefonden lider, hvad man vel vil kalde et Tab. En summariff Betragtning i denne Henseende er bleven optaget i Betænkningen, hvor det er viist, at efter de nuværende Forhold er Paaligningsbeløbet for de 9 Amter, som der ere tagne i Betragtning, 66,000 Rd., hvormod det med de Forandringer, som vilde blive indførte ved Lovudkastet, for Fremtiden vil blive 67,000 Rd. Der vil altsaa ikke blive nogen meget stor Forskjel. Her ønsker jeg imidlertid at supplere en Udtalelse af mig i sidste Møde. Naar jeg nemlig sagde, at Differentien var 1,000 Rd., saa har det ikke været min Mening dermed at angive det Beløb som Stats-

kassen i Virkeligheden ved denne Foranstaltning vil tabe; det vil jo sees, at Meningen, hermed har maattet være den, at forsaavidt de summariffe Beregninger ere rigtige, vil Statskassen komme til for de 9 Amters Vedkommende at deeltage i 1,000 Rd. mere end tidligere; derfor har jeg sagt, at Forskjellen var 1,000 Rd. For det enkelte Amt vil det naturligvis heller ikke blive en pro rata-Deel af hele Beløbet; det kan, saaledes som jeg alt har antydnet, for den enkelte Skolefond og det enkelte Amt blive meget forskjelligt, navnlig efter Størrelsen af Renternes og Skolefondenes særlige Indtægter og særlige Udgifter. Men der vil der ligge et Motiv for Skoleraadene til ved Benyttelsen af den høiere Pigning, som Lovforslaget tillader, at see nøie paa, om de Foranstaltninger, man tilsigter, virkelig ere nødvendige og tjenlige for Communerne, hvilket Motiv derimod vilde blive taget bort, saafremt man indførte en Beregningsmaade, hvorefter man, naar man vedtog en eller anden større Foranstaltning, for en meget væsentlig Deel kunde gjøre Regning paa Statskassens Hjælp. Naar den cærede Landsstingsmand spurgte om, hvorvidt det vilde være til Gavn for de enkelte Skolefond, saa maa jeg tilstaae, at jeg der har befundet mig i en noget vanskelig Stilling. Jeg har forudsat, at dette var et Gmne, som laa temmelig fjernt og var temmelig ukjendt for en stor Deel af Thingets Medlemmer, og har saaledes nærmest anset det for Udvalgets Sag nogenlunde at klare sig dette, ligesom jeg ogsaa har troet, at man maatte vogte sig for at føre Sagen ind i en saadan Vidtløftighed, at den blev altfor trættende. Derfor har jeg næret Betænknelighed ved at komme for meget ind paa Extracterne af de enkelte Regnskaber. Vi have bekræftiget os med 9 Amter, og naar man spørger, hvorledes Sagen vil stille sig for dem, saa kan jeg sige, at det efter de summariffe Extracter vil være til nogen Gavn for de 6 og til nogen større Udgift, altsaa til Tab for de 3. Der er enkelte Amter, for hvilke Differentien vil være reent forsvindende; men for nogle vil der være en Difference, som de maaskee ikke ville kalde